

Oponentský posudek bakalářské práce
Matej Orlický: Proměny znakové reprezentace lokomotivy
v moderním umění: od impresionismu k surrealismu

Autor se zabývá otázkou reprezentace určitého symbolu moderní doby ve výtvarném umění, jeho proměnami v rámci stylového i ideového vývoje, jeho historickými souvislostmi. Jako metodologii zvolil sémiotickou analýzu, jejíž postupy shrnuje v úvodní části. Zde je znát, že dané teoretické problematice rozumí, nicméně možná tato část nebyla pro průběh práce nutná. Nejdůležitější je totiž aplikace teoretického rámce na konkrétní analýzy obrazového materiálu, která se autorovi velmi daří a vyznívá ve smysluplný „příběh“ formálních i významových proměn určitého vizuálního symbolu.

Autor si uvědomuje zcela zásadní posuny obrazového významu odvíjející se od řady faktorů, které se prostupují a mají společenské, kulturní a epistemologické pozadí. Je znát, že obrazová analýza je pro něj zažitou a funkční metodou, že je schopen pečlivého pozorování, porozumění obrazu a vyvození širších důsledků a výpovědí. Zabývá se všemi podstatnými aspekty obrazu – kompozicí, barevností, obrysem, rozhraněním polí, světlostními kontrasty, uzavřeností či otevřeností tvaru atd. Velmi markantní rozdíly interpretuje třeba mezi prací s rozostřením v případě impresionismu a prací s vektorovými liniemi v případě futurismu. Základní rozdíly těchto přístupů jsou sice všeobecně známé, ale autor prokazuje, že posunům v oblasti vizuální reprezentace skutečně rozumí a nereprodukuje pouze konvenční formulky. Uvědomuje si hlubší rozměr proměn tvarování, ví, že nejde o estetické (zjednodušeně řečeno) či stylové posuny, ale že linie, plochy atd. mají komplexní výpovědní hodnotu neslučitelnou s textovou metaforou, nicméně nikoli vágní (ostatně otázka „prázdná“ zaplňovaného čtenářem je diskutována i v případě textu, třeba Wolfgangem Iserem ad).

Analýzy konkrétních obrazů by šlo dále rozvíjet, především kdyby bylo na dané ploše práce využito menší množství obrazového materiálu, to je však spíš pobídka do budoucna. Autor se velmi dobře zorientoval v zahraniční literatuře a jeho další průzkum v tomto směru by se mohl zaměřit na jednotliviny – motiv zrcadla u Magritta, postava Ariadny u Chirica atd. Práci považuji za velmi zdařilou a hodnotím ji známkou výborně.

Václav Hájek